

שהקב"ה ראה כי או הומן הטוב ביותר להוריד את אورو של משיח לעוה"ז. כי אנכי ידעת את המחשבות, שלכלם יש מחשבות קדושות ולא נכשלו מאומה ח"ז, אלא הכל הוא לתוכלית רצון ה', שזה מביא לאורו של משיח.

מעצם מלא את רצון ה' להביא לגלות מצרים, שמלך זה עולה התכליות שהקב"ה עוסק בורא ארו של משיח. והتورה הק' מלמדת בזה, שבזמן אשר נדמה כי כלל ישראל נמצא במצב הגרוע ביותר הרי באמת נפועלים או עניינים אחרים למגרי,

כי אנכי ידעת את המחשבות

מדוע דוקא בזמן כזה בחור הקב"ה היה עוסק בבריאת אورو של משיח, היה כי אנכי ידעת את המחשבות.

ופי' כי אנכי ידעת את המחשבות י"ל בכמה אופנים. א. שהקב"ה הוא הידוע כי מחשבת כולל הייתה קדר קדושים במעשה זה. שהחאים מכרו את יוסף כיון שהוא סבורים שהוא רצון ה', וכמו שאחוז'ל שהיה חסר להם עשרי למןין וצרכו קוב"ה עמהם, כי סברו שמכירת יוסף היא דבר קדוש ובכח' דבר שבקדושה הארץ מניין, והכניסו בזה את כל הכוונות הק' של השבט י"ה בעוטקם בדבר שבקדושה. ואמנם באמות זה היה רצון ה', כמבואר בחו"ל כדי שלא ירד יעקב למצרים בשלשלאות של ברזל, כמו שביארנו שלא הייתה להם כלל בחירה בדבר הווה אלא אבריהם גמישו מעצם לקיים את רצון ה' למוכר את יוסף, וכיון שהרגיגשו שם מקימים בזה את רצון ה' הר"ז דבר שבקדושה. נמצא שמצד השבטים הייתה מכירת יוסף קודש קדשים. ובמ"כ יהודה במעשה תמר, דאיתא במדרש שלא היה שייך כלל לאותו מעשה זאת, ובכית אברהם (ויגש) מאריך והכrichtו לעשות זאת, ובכית אברהם (ויגש) בענין גסין יוסף ויהודה שנסיון יהודה היה ההיפך מנסיון יוסף ובמעשה עמד בנסיון, ונמצא שהיה זה מעשה שנעשה בקדושה עילאית. וזה פ"י כי אנכי ידעת את המחשבות, שהקב"ה בוחן לבבות יודע מחשבות, שלא היה זה כמו שנראה מבחוץ שבית ישראל בשפל המצב, אלא באמת הגיעו בעת

במדרש (ב"ר פה, א) עה"פ ויהי בעת ההיא וירד יהודה מأت אתיו, ר' שמואל בר נחמן פתח (ירמיה כת) כי אנכי ידעת את המחשבות, שבטים היו עוסקים במכירתו של יוסף, ו يوسف היה עסוק בשקו ותעניתו, ראובן היה עסוק בשקו ותעניתו, ויעקב היה עסוק בשקו ותעניתו, יהודה היה עסוק ליקח לו אשה, והקב"ה היה עסוק בורא ארו של מלך המשיח. דהיינו בהולדת פרץ שמננו תחת השתלשות ארו של משיח.

ויל' דברי המדרש, דנה באותו זמן כלל ישראל היה בשפל המצב, ובית ישראל שכור לשברי שברים. וכל זה אירע אחר העליה הגדולה שהיתה להם,quamach'ל בקש יעקב לישב בשלוה, היינו יעקב סבר כי הגיע כבר ומן התקיקון הגמור אחד שבר את קליפת לבן ואת קליפת עשו, ובבר נתקיים והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש, והיה נראה שככל ישראל כבר בניו על מכונו, ובקש יעקב לישב בשלוה. ואו נתהף הכל ובאה עליהם חשבות כזו שירדו לתוכלית שלפן המצב, עם פרשת מכירת יוסף, שמכירתו נחשבה לפגם במדת יסוד, ופגם במדה זו הריחו פגם בכל המדות שהכל תלוי במדה זו, וכמ"כ והנה המשמש והירח ואחד עשר כוכבים משתוחחים לי, ולכך הפגם במדת יסוד היה פגם בכל בית ישראל, וכולם היו עטוקים בשוק ותעניתם. וכן גם עניין יהודה שהיה נחشب להם למלך והוא עסוק לישא אשה באופן כזה שהיה נחשב לירידה ממדרגתו. וע"ז בא המדרש לבادر

נתיבות

וישב

שלום

רנא

ויל' עוד שהקוסטा דחיותא היה אי ההשלמה, מה שאלינו משלים עם מצבו, וככלשוון המדרש עסוק בשקו ותעניתו, שזה ביטוי שאינו משלים עם המצב שנמצא, על ידי הלייכה בשק ותענית. שיש אדם שכשר הוא יורד ממדרגתו הריהו נופל ביושך רח' ל' ומשלים עם זה והוא עסוק להתעלות בחזרה, אבל בני ישראל היו עוסקים בשקם ותעניתם, שלא השלימו עם זה אלא התעסקו להתעלות בחזרה. נוסף לא השלמים עם זה שהוא עבד, ויעקב לא השלמים עם זה יוסף איננו, וכמ"כ וימאן להתחנום, כי תנחומיין הם השלמה עם המצב. וכן רואבן, כמאח'ז'ל (בר' ר' פד, י"ח) שהוא פתח בתשובה, שימושיות התשובה היא אי השלמה עם המצב של ריד'ה. והיינו שעשיך בשקם ותעניתם שענינו אי השלמה וזה גופא היה הקוסטा דחיותא שמננה נברא אורו של משיח. וזהו דרך הצדיקים שאפלו במצבים הנוראים ביותר אינם משלימים, ואי השלמה היא הקוסטा דחיותא שמננה תחלת צמיחה אורו של משיח. וכן מצינו בגלות מצרים, ישראאל היה משוקעים במשטר טומאה ורק בזכות אמונה נגלו אבותינו מצרים, היינו האמונה שהקב"ה יגאל אותם, ומה זה היה תחלת גאות מצרים ממה שלא השלימו עם העבדות למצרים, וכdeadיתא במדרש (שמע' ר' ה, י"ח) שהיו להם מגילות בהם היו משתעשעים וקורין בכל שבת שהקב"ה עתיד לנגן אותם, ומכת האמונה הזאת ואי השלמה עם הגלות, זה היה הקוסטा דחיותא שמננה הייתה תחלת דגאות מצרים. והוא פ"י כי אכן ידעת את המחשבות, שהקב"ה ידע שהשക ותעניתם אינם של יושך רח' ל' אלא של תקופה ואי השלמה. וזה כת הצמיחה שנתן הקב"ה גם בשפל המצב, כמ"כ (מיכה ז) כי נפלתי קמתי כי אשכ בחושך ה' א/or ל', שגם בחשוך הגדול ביותר יש נקודת אור היא הלב נשבר ואי השלמה, שם הקוסטा דחיותא לאותה צמיחה מוחודשת.

וכן הוא בנסיבות בחיי עם ישראל, עם ישראל כבר נמצא בגלות קרוב לאלפיים שנה, וכל כה קיומם בגלות הוא רק אי השלמה, שיהודים אינם משלימים עם הגלות ואין מסתיחסים דעתם מהגאולה, שתקוותם איתנה באמונה בביית המשיח ומחכים לו

ההיא למדרגות קדושה עליונה, וזהו הזמן המתאים לעסוק בבריאות אורו של משיח.

עוד אופן ייל פ"י כי אכן ידעת את המחשבות, ע"פ מד"א בספה"ק שקדום כל צמיחה חדשה צריך להיות העדר, שגרעין הורע העתיד להצמיח נركב מקודם ונשאר בו רק קוסטा דחיותא אשר ממנו מתחלת צמיחה חדשה, אבל אם יركב למורי עד שאפילו קוסטा דחיותא אין בו שוב אינו יכול להצמיח. ועוד"ז בעניינו שבכדי שתתחל צמיחה חדשה צמיחת אורו של משיח, סבב הקב"ה שיהי מצב של העדר, הוא מצב הנורא ואוים שהיה או שלא נשארה פינה אחת שלמה בכלל ישראל וכל בית ישראל היה כ"כ שבור, רק מתוך מצב הזה של העדר הייתה יכולה להתחיל צמיחת אורו של משיח. והקוסטा דחיותא שמננה התחלת הצמיחה היא השברון לב שהיה להם, וכמ"כ לב נשבר ונדכה א' לא תבזה, שזו היסוד לצמיחה מוחודשת. וזהו פ"י כי אכן ידעת את המחשבות, שהקב"ה ידע את עומק המחשבות שלהם כמה היו שברים בקרבם, את עומק המחשבה של האחים ושברון לבם ושם ותעניתם אחר מכירת יוסף, וכן את עומק המחשבה של שברון הלב של יהודה, אשר כל בית ישראל היה שברים בקרבם בעת ההיא, וזה היה הקוסטा דחיותא שמננה התחלת צמיחת אורו של משיח. וכעין זה מצינו אצל מרשע"ה אחר חטא העגל, שדרשו חז'ל (שבת פז). עה"פ לכל היד החזקה שקי על ששבר את הלוחות, והיינו שbrisrat הלוות נמנית בין מעלותיו הגדולות של מרשע"ה, והטעם בזה לפ"י שמרשע"ה ראה כי חטא העם הזה חטא גדולה, ואיזה דרך ותיקון יכולים להיות להם עוד אחר חטא כזה. העצה היחידה הייתה רק לשבר את לבם של כל ששים רבו בני ישראל, וזה לא היה יכול להיות רק ע"י שבר את הלוחות שמנה נשבר לבם של כל ישראל, והשברון לב הזה היה הקוסטא דחיותא שמנה הבניין המ חדש של כלל ישראל לאחר חטא העגל. וכמ"כ כאן שברון הלב של בית ישראל היה הקוסטा דחיותא שמננה נברא אורו של משיח.

בחנוכה היה כל ישראל במצב של יאוש גמור, שהיו נתונים בידי מלוכה כה אדירה וכנגדה התיצבו קומץ כה קטן של לוחמים להלחם עמהם. לא הייתה זו מלחמת התאבדות ח"ו, אלא שהיו סמוכים ובטוחים בהקב"ה שאפשר בשום פנים שלא ניתן בידם את הנצחון, ובזכות אי ההשלמה שלהם עשה הקב"ה את הנס. וכמ"כ בפורים שככל ישראל כולל כלו היה במצב של יאוש, ורק מרדי ה' היה סמוך ובטוח שרוח והצלחה יעמוד ליהודים מקומם אחר, ויזעק זעקה גדולה ומרה שהיתה זעקה מלאת תקוה שטוף הנס לבא, וזעקה זו המשיכה את הנס. וכך את כל הנסائم והנפלוות שארעו לישראל המשיכו ע"י אי ההשלמה, שזו כחן הנצח של כל ישראל מה שאינו משפט, משלימים עם שפל המצב. וכל אוורו של משיח תלוי באין ההשלמה של כל ישראל, שבahirות האמונה שיש לישראל בכל יום בכיבת המשיח היא הקוסטה דחויתא להצמיה אוורו של משית.

בכל יום שיבא, מכך זה שוואים הם חיווק להתקיים במצבים הגראויים ביותר בגלות, וזה ג"כ הקוסטה דתויא להמשך אוורו של משית, שהתקה ואין ההשלמה של כל ישראל בגלות הם האתחלטה בגאותה. וכמ"כ גם אם אינו משלים עם זה, והוא הכת המתוירו ח"ו, הרי אם אמר מרן הר"ן מלוכוביץ ו"ע לשוב למקומו. כמו שאמר מרן הר"ק בצעקה ג"פ: "אבל אז ערך להריה"ק ר' יואל צ'פלר זצ"ל, שהודי כאשר הוא נופל מדרגותיו הריהו מחויב להאמין כי הקב"ה יחויר אותו למעמדו, ואם מאמין הקב"ה מחוירו לעמדתו. ושים בלה"ק בצעקה ג"פ: "אבל אז ערך גלייבט, אבל אז ערך גלייבט, אבל אז ערך גלייבט," וזה סוד הגאותה של הכלל והפרט.

וזהו גם ענן שני המועדים מתקנת חז"ל, חנוכה ופורים, שהם על שם ב' הנסים הגדולים שעשה הקב"ה עם ישראל, ותקנות חז"ל לדורות להAIR את אורך הגלות, הרי ב' נסים אלו היו מכח אי השלמה.

ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליה

היה איש מצליה, כי ה' אותו וע"כ כל אשר הוא עוזה ה' מצליה בידו. וכמו שמכבאי היפה"ע (ח"ב פ"ג יב) בשם המורה נוכחים, שמי שדבוק בהשיות אין שורדים עליון דינם, וכל אשר הוא עוזה ה' מצליה בידו, כי הוא עם ה' וה' עמו. ורק כאשר מפסיק מדקתו בו, או מסיר הקב"ה השגתו ממנו ואין ה' אותו, שבבסבב מחשבתו מהשם אשר הוא או נבדל מהשם, השם נבדל ממנו, והוא או מזומנים לכל רע שאפשר שימצא. וכותב עוד שהחכמים והחסידים היו נזהרים לקים שותתי ה' לנגיד תמיד, שנזהרו לא להסיח דעתם ולא להפסיק אף פעם מדקות בהשיות. וכל המקרים הרים שארעו לחכמים ולגבאים היו רק בעת שהפסיקו הדבקות בה'. ומכאן הייתה מדרגתן של יוסף והמדרגה של קדושה וטהרה שלו, מתוך שהיא תמיד דבוק בהשיות, וכך כל אשר הוא עוזה ה' מצליה בידו. וכמ"כ הדבקות בה' תלויות במדת הקדושה, דהיינו שיטף התנוגת תמיד

ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליה וירא אדוניו כי ה' אותו וכל אשר הוא עשה ה' מצליה בידו. וברש"י, כי ה' אותו, שם שמים שגור בפיו. והרמב"ן הביא המדרש (רבה פ"ד) שהיה מלחש ונכנס מלחש ויוצא, שהיה חוזר תמיד שותתי ה' לנגיד תמיד, אמר לו אדוניו מזוג רותחין והנה רותחין, מזוג פושרין והנה פושרין, ו וחשב | אדוניו כי מעשה כספים הוא זה. אמר לו, תבן אתה מכנים לעפריים, כספים אתה מכנים למצרים, הרי מצרים היא מקור הכספיים, עד שראה שכינה עומדת על גביו, ה"ה וירא אדוניו כי ה' אותו. ופרש הרמב"ן שלכבוד הצדיק הראוי לו את השכינה, אם במראה שנראית לו בחולם או בהקץ בעמוד ענן וכיו"ב, ונוכח לראות כי הצלחתו הגדולה היא בעבר כי ה' אותו שהשכינה עומדת על גביו.

והיינו דו היה מדרגתנו של יוסף, שהיה תמיד דבוק בה' ולעולם לא הסיח דעתו מהשיות, ولكن